Табиий-иқлим ва маиший шароитлари оғир ва ноқулай бўлган жойларда ишловчи "Ўзбекистон темир йўллари" АЖ ходимлари меҳнатига ҳақ тўлашга туман коэффициентларини, шунингдек, уларга ҳар йили бериладиган қўшимча таътилнинг энг кам муддатини белгилаш ва қўллаш тартиби тўғрисида НИЗОМ

1-боб. Умумий қоидалар

- 1. Ушбу низомда мулкчилик шаклларидан қатъи назар "Ўзбекистон темир йўллари" АЖ корхона (бўлинма)лари томонидан табиий-иқлим ва маиший шароитлари оғир ва ноқулай бўлган жойларда ишлаганлик учун меҳнатга ҳақ тўлашга туман коэффициентларини (кейинги ўринларда устама деб аталади) ва йиллик қўшимча таътилларни белгилаш шартларини тартибга солади.
- 2. Йиллик устама ва йиллик қўшимча таътиллар ушбу Низомга 1-иловага мувофиқ устамалар, шунингдек, йиллик қўшимча таътилнинг энг кам муддати қўлланиладиган Табиий-иқлим шароитлари оғир ва ноқулай бўлган жойлар рўйхатига (кейинги ўринларда Рўйхат деб аталади) киритилган жойларда ишларни бажарувчи барча ходимларга қўлланилади ва берилади.
- 3. Қарорга мувофиқ Рўйхатда кўрсатилмаган, лекин "Ўзбекистон темир йўллари" АЖ (кейинги ўринларда Жамият деб аталади)нинг амалдаги Тармоқ келишуви ва Жамият корхоналарининг тармоқ битимларида кўзда тутилган табиий-иқлим шароитлари оғир ва ноқулай бўлган айрим жойларда ишлаганлик учун устамалар ва қўшимча таътил кунлари бўйича ҳаражатлар солиқ солинадиган базага киритилади.

2-боб. Меҳнат шароитлари ноқулай бўлган жойларда ишлаганлик учун иш ҳақига устамалар белгилаш тартиби

4. Устама миқдори ушбу жой учун белгиланган тегишли коэффициентни иш ҳақи суммасига кўпайтириш орқали белгиланади.

5. Устама миқдори иш ҳақининг Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатларига мувофиқ белгиланган ва устама ҳисобланадиган ойдан кейинги ойнинг бошида амал қиладиган: 2019 йил 1 сентябрдан бошлаб меҳнатга ҳақ тўлаш энг кам миқдорининг 1,4 баравари миқдоридан ортиқ бўлмаган иш ҳақи суммасидан ҳисобланади.

Агар ходимнинг иш ҳақи 2019 йил 1 сентябрдан меҳнатга ҳақ тулаш энг кам миқдорининг 1,4 баравари миқдоридан ошса, ушбу Низомга 2-иловага мувофиқ ҳисоб-китоб мисолларига биноан устама миқдори тегишли равишда энг кам ойлик иш ҳақининг турт баравари миқдори ёки меҳнатга ҳақ тулаш энг кам миқдорининг 1,4 баровари миқдорини ташкил этадиган мутаносиб иш ҳақи қисмидан ҳисоблаб чиқилади.

- 6. Устама ундан келиб чиқиб ҳисобланадиган иш ҳақига ўртача иш ҳақи таркибидан чиқариб ташланадиган тўловлардан ташқари тариф ставка (тариф лавозим маоши)лари ва ишбай баҳолаш бўйича тўловлар, Жамият корхона (бўлинма)ларининг меҳнатга ҳақ тўлаш тизимида назарда тутилган мукофотлар, устамалар ва қўшимча ҳақлар киритилади.
- 7. Устамалар ходим ушбу жойда яшаши ёки яшамаслигидан қатъи назар иш жойи бўйича тўланади.
- 8. Табиий-иқлим шароитлари ноқулай бўлган туманга (жойга) бир ойдан ортиқ муддатга сафарга юборилганда ходимга ушбу худудда бўлган вақти учун ушбу жой учун назарда тутилган миқдорда устама туланади.

Сафар вақти учун устама умумбелгиланган тартибда қўлланилади.

Устама меҳнатга доир қонун ҳужжатларида назарда тутилган сафарларда харажатларни қоплаш учун тўловдан қатъи назар тўланади.

- 9. Иш ҳақига устамаларнинг ҳар хил миқдори назарда тутилган туманларда ходимлар учун (масалан, туман коэффициенти бўйича ва баланд тоғли ҳудудларда ишлаш учун) улар жамлади.
- 10. Агар ходим меҳнат шароитлари ноқулай бўлган туманда (жойда) тўлиқ ой ишламаган бўлса, устама миқдори ушбу Низомга 2-иловага мувофиқ ҳисоб-китоб мисолларига биноан ушбу ойда ишлаб берилган вақтга мутаносиб равишда ҳисоблаб чиқарилади.

Агар ходим бир ой давомида турли микдордаги устамалар белгиланган туманлар важойлардаиш бажарса:

тегишли туманда (жойда) ишланган вақтни ҳисобга олиш мумкин бўлса — устама тегишли ҳудудларда ишланган вақтга мутаносиб белгиланади;

иш вақтини ҳисобга олиш имкони бўлмаса — устама ташкилот жойлашган ҳудуд учун назарда тутилган миҳдорда белгиланади.

11. Чораклик асосда мукофот пули тўлашда устама микдори ушбу Низомга 2-иловага мувофик хисоб-китоб мисолларига биноан белгиланади, айнан:

чораклик мукофот пули суммаси чоракнинг хар ойи бўйича мутаносиб равишда тақсимланади хамда тегишли ойдаги иш хақи ва бошқа тўловлар билан жамланади;

ҳар ой учун олинган суммаларга одатда ушбу жой учун белгиланган коэффициентлар қўлланилади;

ходимнинг чорак учун иш ҳақи умумий суммасини белгилаб, ундан устама шаклида тўланган суммалар чиқариб ташланади ва фарқ тўланади.

- 12. Ўриндошлик бўйича ишлаганда устама фақат асосий иш жойи бўйича тўланади.
- 13. Устама қонун ҳужжатларида назарда тутилган барча ҳолларда ўртача иш ҳақини белгилашда (кафолат тўловларини амалга оширишда, таътил вақти учун ҳақ тўлашда, вақтинча бошқа ишга ўтганда иш ҳақи тўлашда, зарар қопланганда, мажбуран ишга келмаганда ва бошқа ҳолларда), шу жумладан, пенсия тайинлашда ўртача иш ҳақини ҳисоблаб чиқаришда ходимнинг иш ҳақи таркибида ҳисобга олинади.
- 14. Устамани тўлаш манбаи Жамият корхона (бўлинма)ларининг маблағлари ҳисобланади.
- 15. Устамалар ташкилотнинг мехнатга ҳақ тўлаш фондига ва ходимларнинг иш ҳақига киритилади ҳамда уларга қонун ҳужжатларида назарда тутилган тартибда солиқ солинади.

3-боб. Меҳнат шароитлари оғир ва ноқулай бўлган туманлар ва жойларда ишлаганлик учун энг кам йиллик қўшимча таътил бериш тартиби

16. Ўзбекистон Республикаси Ҳукумати қарорлари билан белгиланган миқдордаги табиий-иқлим шароитлари оғир ва ноқулай бўлган жойларда ишлаганлик учун энг кам йиллик қўшимча таътил, агар ходим тўлиқ иш йилида ишлаган тақдирда берилади.

17. Агар ходим иш йилида тўлиқ ишламаган бўлса, меҳнатнинг табиий-иқлим шароитлари оғир ва ноқулай бўлган жойларда ишлаганлик учун қўшимча таътил муддати қўшимча таътилнинг тўлиқ миқдорини ўн иккига бўлиш ва тўлиқ ишланган ойлар сонига кўпайтириш орқали ишланган вақтга мутаносиб равишда белгиланади.

Бунда қўшимча таътил кунлари сони яхлитлаш қоидалари бўйича бутун миқдоргача яхлитланади.

4-боб. Якунловчи қоида

18. Ушбу Низом талаблари бузилишида айбдор шахслар қонун хужжатларига мувофиқ жавоб берадилар.

Табиий-иқпим ва маиший шароитлари оғир ва ноқулай бўлган жойларда ишловчи "Ўзбекистон темир йўллари" АЖ ходимлари меҳнатига ҳақ тўлашга туман коэффициентларини, шунингдек, уларга ҳар йили бериладиган қўшимча таътилнинг энг кам муддатини белгилаш ва қўллаш тартиби тўғрисидаги низомга ИЛОВА

Туман коэффициентлари, шунингдек, йиллик қушимча таътилнинг энг кам муддати қулланиладиган табиий-иқлим шароитлари оғир ва ноқулай булган жойлар РУЙХАТИ

Меҳнатнинг табиий-иқлим шароитлари оғир ва ноқулай бўлган туманлар	Меҳнатга ҳақ тўлашга туман коэффициентлари бўйича устамалар миқдори (% да)		Қўшимча меҳнат таътилининг энг кам
ва жойлар номи	2019 йил 6 сентябрдаги 743- сонли ВМҚ бўйича	"Ўзбекистон темир йўллари" АЖда	муддати (иш кунлари)
Қорақалпоғистон Республикаси			
Мўйноқ (шу жумладан, Мўйноқ шахри) ва Қўнғирот туманлари (Қўнғирот шахридан ташқари)	30	30	3
Қораўзак, Кегейли, Канликўл, Нукус, Тахтакўпир, Чимбой, Шуманой туманлари, Қўнғирот шахри	20	20	2
Тахиатош ва Хўжайли туманлари	15	15	1
Беруний, Тўрткўл ва Эллиқаъла туманлари (уларнинг туман марказларидан ташқари), Нукус шахри	10	10	1

"Қирққиз-Бейнов" темир йўл участкасида ишловчи темир йўл транспорти ходимларига	белгиланмаган	30	
Хоразм вилояти Хазорасп, Шовот, Янгиариқ туманларида, ичимлик суви билан таъминланган аҳоли яшаш жойларидан ташқари, ишловчи темир йўл транспорти ходимлари учун (иш жойлари аттестацияси мавжуд бўлса)	белгиланмаган	15	
Навоий вилояти			
Учкудук шахри, Зарафшон шахри	60	60	6
Томди ва Учкудук туманлари	50	50	5
Конимех, Қизилтепа, Навбаҳор, Нурота, Хатирчи туманлари	30	30	3
Кармана тумани, Навоий шахри	20	20	2
Бухоро вилояти			
Қоровулбозор тумани	50	50	5
Газли шахри	20	20	2
Наманган вилояти			
Поп тумани Чоркесар шаҳарчаси	20	20	2
Қуйидаги темир йўл участкаларини сақлашда банд бўлган барча темир йўл транспорти ходимларига:			
"Қоракатта-Учқудуқ-1", "Қизилқум-Янги- Зарафшон"	туманга асосан	корхона жойлашган ҳудуд бўйича республика вилоятлари	

1	•		1
		туманлари учун	
		белгиланган	
		фоизларга	
		мувофиқ, лекин	
		30% дан кам	
		бўлмаган миқдорда	
		оулимаган миндорда	
		корхона жойлашган	
		худуд бўйича	
	туманга асосан	республика	
		вилоятлари	
"Қораўзак-Мискин-		туманлари учун	
Базаубай-Учқудуқ-2"		белгиланган	
Вазаубай-Учкудук 2			
		фоизларга	
		мувофиқ, лекин	
		30% дан кам	
		бўлмаган миқдорда	
"Тошғузор-Бойсун-	белгиланмаган	30	
Қумқўрғон"	oom maran		
		корхона жойлашган	
		худуд бўйича	
		республика	
		вилоятлари	
		•	
"Бухоро-Мискин"	белгиланмаган	туманлари учун	
		белгиланган	
		фоизларга	
		мувофиқ, лекин	
		30% дан кам	
		бўлмаган миқдорда	
"Ангрен-Поп"	белгиланмаган	30	
FORGUE TOFFILE TAXABLE CO			
Баланд тоғли туманларда			
ишлаганлик учун барча			
иқтисодиёт тармоқлари			
ва худудларнинг			
ходимлари учун:			
Денгиз сатхидан 1 500			
метрдан 1 700 метргача			
баландликда	10		1
Денгиз сатҳидан 1 701			
метрдан 2 000 метргача	45		_
баландликда	15		2
Денгиз сатхидан 2 001			

метрдан 3 000 метргача баландликда	30	3
Денгиз сатҳидан 3 000 метрдан ортиқ баландликда	40	4

Изох:

- 1) Табиий-иқлим шароитлари оғир ва ноқулай бўлган жойларда ишлаганлик учун меҳнатга ҳақ тўлашга туман коэффициентлари бўйича устамалар ва йиллик қўшимча таътиллар атмосфера ҳавоси ҳарорати 35⁰дан юқори бўлган кунларнинг ўртача сонини, ёғингарчилик даражасини, ерости сувлари захираларини, чанг бўрони тезлигини, нур таратиш табиий манбалари фонини тавсифловчи мезонлар ва кўрсаткичлар асосида аниқланган.
- 2) Меҳнат таътилининг умумий муддати, шу жумладан, асосий ва қўшимча таътиллар 48 иш кунидан ошмаслиги керак.